

RAVANDA KALESİ

Ravanda Castle

T.C.
KILIS VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Kilis'i Tanıyalım ve Tanıtım Projesi

TRC1/10/IGMD2/DS/2011

Bu proje 2010 yılı İktisadi Gelişme Mali Destek Programı kapsamında İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından desteklenmektedir.

Ravanda Kalesi, Kilis'in 24 km kuzeybatısında, Polateli ilçesine bağlı Belenözü (Ravandan) Köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. Afrin Çayı'nın doğusunda oldukça geniş bir görüş açısına sahip olan kale, yüksek konik bir tepe üzerine kurulmuştur.

Kaleye ait yapılar zirvedeki düzlük bir alan üzerindedir. Surlar ve birbirinden farklı uzaklıklarda bulunan, köşeli ve yarım yuvarlak biçimli burçlarının bir kısmı hala ayakta. Yapının günümüze kadar ulaşabilen kısmı iç kaledir. Dış kaleye ait duvarlardan geriye sadece bazı temel ve döküntüler kalmıştır. Kalenin iç kısmının doğu bölümünde, ön tarafında merdivenler olan iki büyük su sarnıcı vardır. Bu sarnıçlardan gizli bir yolla Afrin Çayı'na inilebildiği sanılmaktadır. Kuzey bölümünde de, saray olduğu düşünülen bir yapıya ait kalıntılar görülmektedir. İç kalenin 2.20 m. genişliğinde ve 3.10 m. yüksekliğinde olan giriş kapısı güneydedir. Yapılış tarzı ve kullanılan malzemenin farklılığı, bu kapının çeşitli tarihlerde onarılmış olduğunu ortaya koymaktadır.

Ravanda Kalesi ve çevresinde herhangi bir arkeolojik kazı gerçekleştirilmediğinden, bu bölgede ilk olarak hangi dönemde yerleşildiği bilinmemektedir. İslami kaynaklarda "er-Ravandan", Haçlı kaynaklarında "Ravandel/Ravandal/Ravenel" ve Ermeni kaynaklarında da "Aréventan" olarak geçen kale, tarihsel süreç içerisinde bölgeye egemen olan tüm devletlerce kullanılmıştır.

The Ravanda Castle lies about 24 km northwest of Kilis, within the boundaries of Belenözü (Ravandan) village, in the Polateli district. The castle was erected on a high, cone-shaped hill to the east of the Afrin Brook, enabling a wide, uninterrupted field of view.

The structures of the castle are on level land at the top of the hill. Ramparts and parts of the bastions built at varying distances from each other, some angular and some semicircular, are still standing. The most intact part of the structure surviving until today is the citadel. What has remained of the baileys are some foundations and ruins. On the east side of the interior section of the castle, there are two big water cisterns with stairs in front of them. It is thought that there was a hidden path through the cisterns, leading down to the Afrin Brook. In the northern section, remains of a structure which is thought to be a palace can be seen. The main entrance gate of the citadel, which is 2.20 m wide and 3.10 m high, lies in the south. The mismatch between the construction style and the different materials used, points to the possibility that this entrance has undergone repair at different times.

As no archaeological excavations were performed around the Ravanda Castle and its surroundings, the date when settlement in the specific area began remains unknown. The castle, called “Er-Ravendan” in Islamic sources, “Ravendel”, “Ravandal”, or “Ravenel” in Crusaders’ sources and “Aréventan” in Armenian sources, has been occupied by all of the states that have reigned in the region throughout history.

VII. yüzyılın ortalarında Bizans ile İslam devletleri arasında çatışmalarda, Toros dağları bu iki kuvvet arasında sınır oluşturan bir konumdadır. Bu dağların doğusunda ve güneyinde kalan topraklar, Müslümanlar tarafından "Avasım" ve "Süğur" adı verilen birer askeri bölge haline getirilmiş, buralarda bulunan pek çok kale tahkim edilmiştir. Yazılı kaynaklarda, söz konusu bölgelerde yer alan kalelerin adları sayılırken, bunların içinde Ravanda Kalesi'nin adı geçmemektedir. Dolayısıyla, bu dönemde Ravanda Kalesi henüz kurulmamıştır. Kalenin varlığı ile ilgili ilk bilgilerden biri, İbn el-Adim'in kayıtlarına dayanmaktadır.

During the course of conflicts and battles between Byzantine and Islamic states in the mid-VII. century, the Taurus Mountain Range acted as a natural frontier between these two forces. The lands to the east and south of these mountains were converted into military regions under the names of "Avasım" and "Sügur" by Muslims, and most of the castles within these regions were fortified. In written sources relating to those times, many castles in the vicinity are named, yet the name Ravanda Castle is not one of them. Therefore, it is determined that the Ravanda castle had not yet been built at the time of those battles. The first information regarding the existence of the castle comes from the written records of Ibn Al-Adim.

Buna göre, Birinci Haçlı Seferi'nin yaşandığı dönemde, Hıristiyan kuvvetleri 1097 yılında Antakya'yı kuşattıkları sırada, Ravanda Kalesi Selçuklular'ın Haleb meliki Rıdvan b. Tutuş'ın elindedir.

Yine ilk bilgileri edindiğimiz kaynaklardan biri olan Latin belgelerinde, Ravanda Kalesi'nin 1097 yılında Baudouin de Boulogne tarafından Türklerin elinden alındığını yazmaktadır. Baudouin de Boulogne, daha sonra Urfa'yı da ele geçirerek 1098 yılında ilk Haçlı Kontluğunu (Urfa Haçlı Kontluğu) kurmuştur. Bölgedeki diğer kalelerle birlikte Ravanda Kalesi de bu kontluğa bağlanmıştır. Söz konusu zamanda, Urfa'yı Antakya'ya bağlayan yol üzerinde bulunan Ravanda Kalesi, Afrin koyağında önemli bir geçit yeri durumundadır.

According to these, at the times of the First Crusade, when Antiochia was under the siege of Christian forces in 1097, the Ravanda Castle was under the reign of Ridvan b.Tutus who was the Seljuk malik of Aleppo.

In the Latin sources which also provide initial information for us, it is said that the Ravanda Castle was taken from the Turks by Baudouin de Boulogne, who later invaded the city of Urfa, establishing the first Crusader State there (Crusader County of Edessa). The Ravanda castle and other castles in the region went under the control of this County. During that same period, the Ravanda Castle acted as an important transit point in the Afrin Valley as it was situated on the route connecting Edessa to Antiochia.

Urfa Kontluğu, Baudouin de Boulogne'den sonra sırasıyla Godefroi de Bouillon, Baudouin du Bourg, Joscelin de Courtenay, Bohemund, Tankred, Richard de Salerne, Galeran du Puiset ve II. Joscelin tarafından yönetilmiştir. Bu süre içerisinde, Ravanda Kalesi zaman zaman Ermenilerin eline geçmiştir. Urfa Kontluğu'nun, 24 Aralık 1144 yılında Musul atabeyi İmameddin Zengi tarafından fethedilmesinden sonra gelişen olayların ardından, bu kontluğa bağlı arazi ve kaleler sahipsiz duruma düşmüştür. Haçlıların, Halep hükümdarı Nureddin Mahmud ve Anadolu Selçuklu sultanı Mesud'un (1116-1155) saldırılarına karşı bölgeyi savunma imkanları olmayan Haçlılar, bu toprakları Bizans İmparatoru Manuel Komnenos'a (1143-1180) satmak zorunda kalmıştır.

1151 yılının ilkbaharında, Halep hükümdarı Nureddin Mahmud, Anadolu Selçuklu sultanı Mesud ve Mardin Artuklu emîri Hüsameddin Timurtaş, Bizans garnizonlarına hücum ederek, bölgedeki pek çok kaleyi ele geçirmiştir. Bu kaleler arasında yer alan Ravanda Kalesi, Nureddin Mahmud tarafından zapt edilmiştir. Böylece 1097-1151 yılları arasında 54 sene Haçlıların hakimiyeti altında kalan Ravanda Kalesi yeniden Türklerin egemenliğine girmiştir.

İslam kaynakları, bu tarihten itibaren Ravanda'yı Halep vilayetine bağlı bir kale olarak zikretmektedir. Ravan Kalesi'nin yeri ve özellikleri hakkında en geniş bilgileri veren İbn el-Adim Bugyetüt Taleb fi Tarih-i Haleb adlı eserinde, bu yeri *"Tek ve yüksek bir dağın üzerinde mancınığın hükmedemeyeceği, okun işleyemeyeceği bir yerde metin bir kaledir. Dağın eteğinde küçük bir dış suru da vardır. Ravandan, kalelerin en sağlamlarından ve yeri en güzel olanlarındandır. Kuzey ve batı tarafından kaleyi hendek gibi*

Ravanda Castle

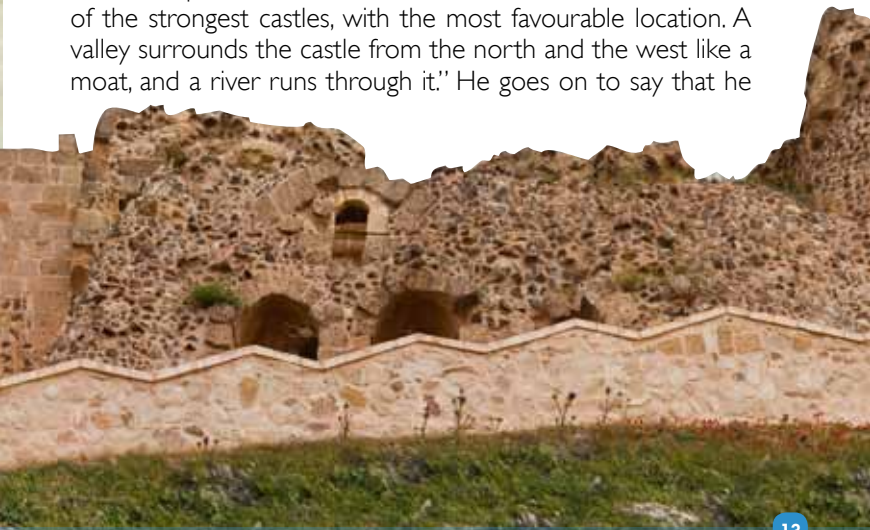

Ravanda Kalesi

After Baudouin de Boulogne, the Crusader County of Edessa was ruled by Godefroi de Bouillon, Baudouin du Bourg, Jocelyn de Courtenay, Bohemund, Tankred, Richard de Salerne, Galeran du Puiset, and Jocelyn II in chronological order. Within that period, the Ravanda Castle was taken over by Armenians from time to time. As a consequence of the events brought about by the conquest of Crusader County of Edessa by Imam Ad-din Zengi, the “atabeg” of Mosul, on December 24, 1144, the lands and castles under control of this county were abandoned. Lacking the necessary means to defend the region against the attacks initiated by Nuraddin Mahmud Zengi, ruler of Aleppo, and by Mas’ud Sultan of the Anatolian Seljuk state, the Crusaders had to sell the region to the Byzantine emperor Manuel Komnenos (1143-1180).

In the spring of 1151, Nuraddin Mahmud Zengi, ruler of Aleppo; Mas’ud, Sultan of the Anatolian Seljuk state; and Hüsameddin Timurtaş, commander of the Mardin Artuqids attacked the Byzantine headquarters and took over many castles in the region. The Ravanda Castle was among these, being conquered by Nuraddin Mahmud Zengi. Thus, the Ravanda Castle, dominated by the Crusaders for 54 years (from 1097 to 1151), went back under Turkish rule.

Islamic sources mention Ravanda Castle as one of the castles under the rule of the Aleppo province from that date on. Ibn Al-Adim gives the most extensive information about the location and characteristics of the Ravanda Castle, describing the castle in his historical work “İbn el-Adim Buğyetü't Taleb fi Tarih-i Haleb” as “A fortified castle on a single and high mountain; where neither mangonels nor arrows can reach. It has a small outer rampart at the foot of the mountain. Ravanda is one of the strongest castles, with the most favourable location. A valley surrounds the castle from the north and the west like a moat, and a river runs through it.” He goes on to say that he

bir vadi sarar, bir de nehir akar.” şeklinde tarif ettikten sonra, kendisinin buraya bizzat gittiğini, kaleye at üstünde çıktığını, fakat kalenin yüksekliği dolayısıyla yolun dar ve dik, çıkışın çok zor olduğunu kaydetmiştir. Ebu'l-Fidâ ise Takvîm el-Buldân adlı coğrafya kitabında Ravanda için şöyle yazmaktadır: “... Ravandan, Haleb'e bağlı ve Kinnesrın sınırları içindedir. Yüksek beyaz bir tepede bulunan sağlam yapı bir kaledir. Kaynakları, bahçeleri ve güzel bir vadi meyve ağaçları vardır. Aşağı bölümünden Afrin Nehri geçer.”

Ravanda, 1151 yılından sonra Haleb'e bağlı bir kale olarak Nureddin Mahmud'un hâkimiyetinde kalmıştır. Nureddin Mahmud'un 15 Mayıs 1174'de vefatının ardından, yerini 11 yaşındaki oğlu el-Melik es-Salih İsmail (1174-1181) almış ve Halep hükümdarı sıfatı ile tüm ülkeye sahip olmuştur. Ancak, kısa bir süre sonra Mısır valisi olan Selahaddin Eyyubi ile arası bozulmuş ve ülkesinin büyük kısmı Selahaddin Eyyubi'nin eline geçmiştir.

has personally visited the place and made it up to the castle on horseback, although with great difficulty as the road going up was very steep and narrow, and the ascent very rough due to the elevation of the castle. Abu'l-Fidâ, in his geography book named *Takvîm el-Buldân*, says, "...Ravendan is in Aleppo and within the boundaries of Kinnesrin. It is a fortified castle on a high and white hill. It has water sources, gardens and fruit trees in a nice valley. The Afrin Brook flows beneath the castle."

After 1151, Ravanda was dominated by Nuraddin Mahmud Zengi, as a castle under the authority of Aleppo. Upon the death of Nuraddin Mahmud Zengi on May 15, 1174, his 11-year old son Al-Malik as-Salih Ismail (1174-1181) took over as his legitimate heir and controlled the whole country as the ruler of Aleppo. However, after a short while, he fell out with Saladin Al-Ayyubi, the governor of Egypt, and Saladin took control of a great part of the country. After conquering Bizaa, Menbic and Azaz in 1176, Saladin besieged Aleppo.

Selahaddin Eyyubi, 1176 yılında Bizaa, Menbic ve Azaz'ı aldıktan sonra Halep'i de kuşatmıştır. Sonunda iki taraf arasında anlaşmaya varılmış, Halep'in hakimiyeti el-Melik es-Salih İsmail'de kalmak şartıyla bütün Suriye arazisi Selahaddin Eyyübi'ye bırakılmıştır. Bu detay, Ebu Şame'nin şu kaydından öğrenilmektedir: *“El-Melik es-Salih İsmail b. Nureddin ölünce, Haleplilerin Selahaddin Eyyubi'ye ait bulunan Ravanda'ya hücum ettikleri gibi, Bohemund da derhal Harim'e saldırdı.”*

Ravanda Kalesi Selahaddin Eyyubi tarafından tamir ve tahkim ettirilmiş, bu münasebetle giriş kapısının üzerinde de bir

kitabe yerleştirilmiştir. Günümüzde yerinde olmayan bu kitabedeki sözleri şöyledir: *“El-Melik en-Nasır Yusuf bin Eyyub, Allah mülkünü daim etsin.”* Kitabenin tarihi yoktur. Fakat Ebu Şame'nin rivayetine dayanarak, kitabeyi 1176-1181 yılları arasında tarihlendirmek doğru olacaktır. Kitabenin bir fotoğrafı, Kilisli Kadri Timurtaş tarafından 1933 yılında yayımlanan *“Kilis Tarihi”* adlı kitapta bulunmaktadır.

Finally, they came to an agreement and control of entire Syria was left to Saladin on condition that Aleppo would be controlled by Al-Malik as-Salih Ismail. This is derived from the written records of Abu Same: "As soon as Al-Malik as-Salih Ismail, the son of Nuraddin, died, the people of Aleppo attacked Ravendan which belonged to Saladin, and Bohemond immediately attacked Harim."

The Ravanda Castle was repaired and fortified by the order of Saladin, on the occasion of which an epigraph was placed over the main entrance to the castle. This epigraph, which is no longer in place, read "Al Malik an-Nassir Yusuf bin Ayyub, may God make his dominion permanent." There is no date on this epigraph. However, based on the words of Abu Same, it may be correctly dated to the years 1176- 1181. A photograph of it can be found on page 15 of the book "Kilis Tarihi" (History of Kilis), written by Kadri Timurtaş, a lawyer from Kilis, and published in 1933.

Sultan Selahaddin Eyyubi'nin, 1193 yılında vefatının ardından, ülkesi kardeşleri ve oğulları arasında paylaşılmıştır. Yapılan paylaşımında, Haleb Bölgesi'nin hakimiyeti oğlu el-Melik ez-Zâhir Gazi'nin payına düşmüştür. Bu döneme (1193-1216) ait çeşitli kaynaklarda, Ravanda ile ilgili bazı rivayetler dikkat çekmektedir. Söz konusu rivayetlerden ilki İbn el-Adim tarafından kaydedilmiştir. İbn el-Adim, 1196 yılında el-Melik ez-Zâhir'in Merc Dabık'tan güneye dönerken, Ravanda'ya geldiğini, burada üç gün kaldıktan sonra gece yola çıkarak emîr Seyfeddin Ali b. Alemeddin Süleyman b. Candar'ın naiblerinin elinde bulunan Azaz'a ve oradan da Haleb'e gittiğini yazmaktadır. Bu kayıt göstermektedir ki; Ravanda Kalesi Haçlı döneminde taşıdığı geçit yeri olma özelliğini hala korumaktadır. Zira bu defa da kuzeyden Ayntab ve Merc Dabık üzerinden gelen yol, Ravanda'dan geçerek güneye Azaz ve Haleb'e ulaşmaktadır.

Following the death of Sultan Saladin in 1193, his territory was shared between his brothers and sons. By that distribution, the control of Aleppo was given to his son al-Malik az-Zahir Gazi. Various sources relating to that period (1193-1216) recount some rumours about Ravanda. The first of these rumours is related by Ibn Al-Adim. Ibn Al-Adim writes that, on his return to the south from Merj-Dabik, al-Malik az-Zahir comes to Ravanda, stays there for three days, and then sets out at night for Azaz, which was under the control of regents of Commander Sayfaddin Ali b. Alemeddin Suleyman b. Candar, and then goes to Aleppo from there. This goes to show that Ravanda Castle still maintained its important role from the time of the Crusaders as a corridor. This time, the path coming from the north through Aintab and Merj-Dabik has to pass through Ravanda before it goes southward and reaches Azaz and Aleppo.

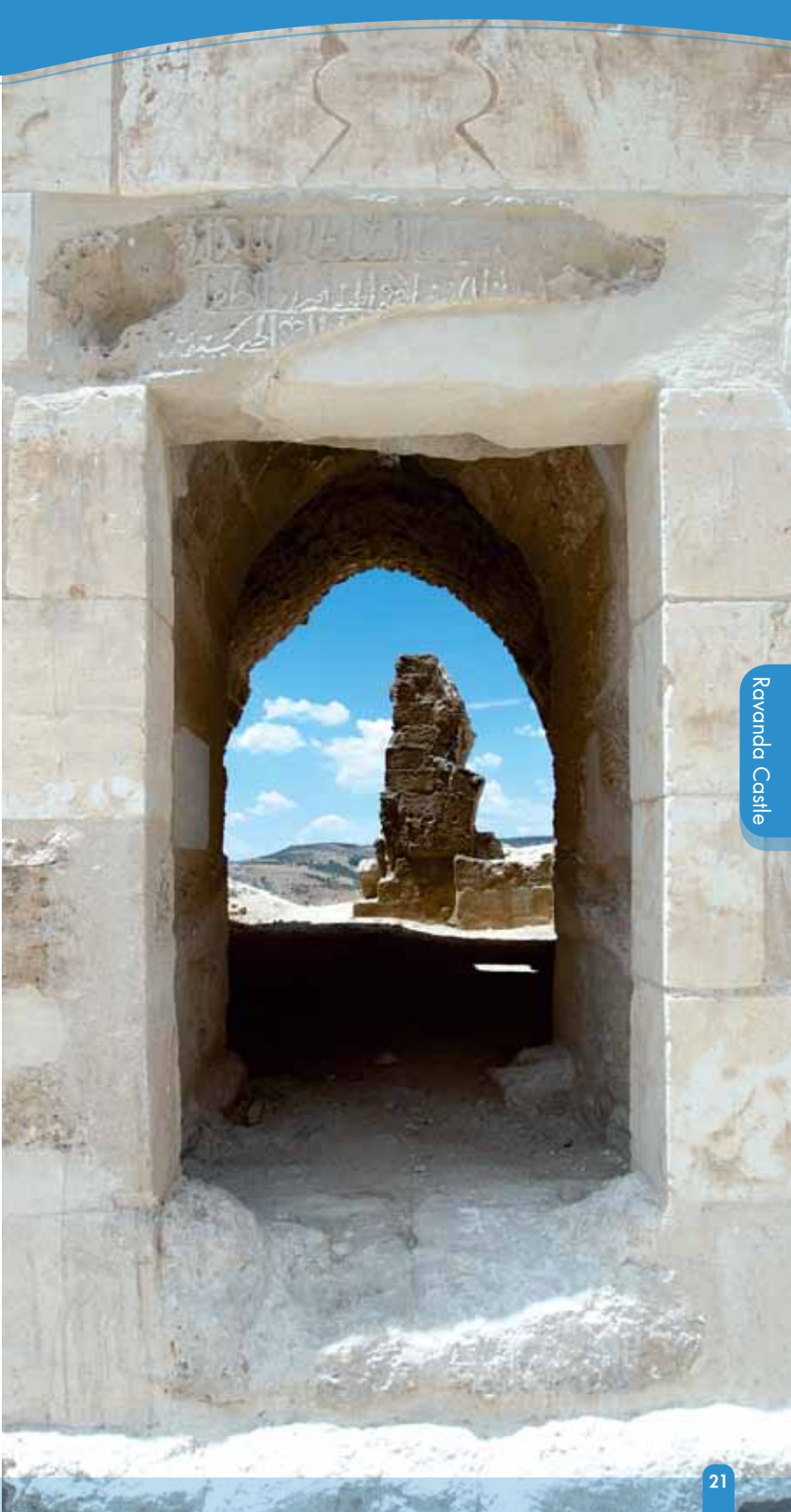
1261 tarihine dek Eyyubi ailesinin egemenliğinde kalan Ravanda Kalesi, bu tarihten sonra tüm bölge ile birlikte Moğolların eline geçmiştir. Kalenin, Moğolların elinden ne zaman ve nasıl çıktığı kesin olarak bilinmemektedir

Ancak, 1268 yılında Memluk sultanı Baybars'ın (1260-1277) Antakya'yı zorla ele geçirmesinden sonra, bölgedeki diğer bütün kaleler gibi Ravanda'nın da

Memluklu egemenliğine girdiği tahmin edilmektedir. Kalenin, Memluklularca onarıldığı ve sağlamlaştırıldığı da kaynaklarda anlatılmaktadır.

Ravanda Kalesi, uzun bir müddet Halep vilayetine bağlı olarak Memluk egemenliğinde kalmış ve Osmanlı hükümdarı Yavuz Sultan Selim'in Memluklulara karşı kazandığı Mercî Dabık zaferinden sonra, içinde bulunduğu bölge ile birlikte Osmanlı topraklarına katılmıştır. Sonuç olarak, XII. yüzyıldan XVI. yüzyılın başına kadar çeşitli beylik ve devletlerce (Selçuklu, Artuklu, Eyyübi, Memluk) kullanılan Ravanda Kalesi, 1516 yılından sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğine girmiştir.

Bulunduğu bölgede dört bir tarafa hakim olan Ravanda Kalesi, stratejik olarak önemli bir konumda yer almaktadır. Etrafı açık ve yüksekte olan Ravanda Kalesi doğal etkenlerden olumsuz etkilenmiş, surlarda ve iç kalede bulunan mekanlarda yıkıntı ve çökmeler meydana gelmiştir. Ravanda Kalesi'ni turizme kazandırmak için yapılan bir proje ile kalenin restorasyonu tamamlanmış ve aydınlatılması sağlanmıştır. Restorasyon kapsamında, kaleye daha rahat çıkış için basamaklar yapılmış, yürüyüş yolları düzenlenmiş, dinlenmek için banklar konulmuş ve bilgilendirme tabelaları yerleştirilmiştir.

Ravanda Castle

The Ravanda Castle, being in the hands of the Ayyubi family until 1261, was invaded by the Mongols along with the entire region. We do not know for sure when and how the Mongols lost their control over the castle.

However, it is estimated that the Ravanda Castle came under Mameluke rule, just like all the other castles in the region, after the conquest of Antiochia by the Mameluke Sultan Baybars (1260-1277). Some sources report that the castle was repaired and fortified by the Mamelukes.

The Ravanda Castle stayed under the control of the Mamelukes for a long time as vassal to Aleppo; until being included in the territory of the Ottoman Empire after the victory gained by Selim I, the Ottoman Sultan, against the Mamelukes in the Battle of Merj-Dabik.

The Ravanda Castle, occupied and ruled by various beyliks and states (Seljuks, Artuqids, Ayyubis, and Mamelukes) from the XII. until the beginning of the XVI. century, thus came under the rule of the Ottoman Empire after 1516.

The Ravanda Castle, built at a point which enabled its occupants to exercise control over the whole valley, has a significant strategic position. Because of the altitude and open surroundings, the castle has been negatively affected by natural factors, and many spaces in the citadel and the ramparts have collapsed and fallen in. Following a project set up to make the castle a touristic asset, the Ravanda Castle has been restored and lights have been installed. With this restoration, stairs and walkways have also been built for easy access to the castle; and benches for resting and information boards have been placed throughout the castle.

T.C.
KILIS VALİLİĞİ
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Ekrem Çetin Mahallesi Alaeddin Yavaşca
Kültür Merkezi Kat: 1 KILIS

Tel : 0.348 813 49 09 • 0.348 814 09 96

Faks : 0.348 814 09 49

iktm79@kultur.gov.tr

"İpekyolu Kalkınma Ajansı 2010 yılı İktisadi Gelişme Mali Destek Programı kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği İpekyolu Kalkınma Ajansı ve/veya Kalkınma Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk Kilis İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'ne aittir."